STRUČNÉ SEZNÁMENÍ S TVORBOU RODOKMENU S PODPOROU INTERNETU

Ing. Aleš Kocourek

Všechny materiály zde použité, jsou volně stažitelné z internetu a tedy veřejné.

JAK NA TO?

Myslíte, že máte nějaké slavné předky? Než je ale objevíte, bude to chvíli trvat, je to běh na dlouhé trati a možná, že je vůbec nenajdete…

- Možná, že někdy strávíte hodiny, desítky hodin či stovky hodin nad řešením jednoho problému, navíc s nejasným výsledkem. Tak to prostě je.

- Možná, že naopak vám půjde práce od ruky a ani s čtením starého zápisu nebudete mít potíže. I tak to je.

- Možná, že nedohledáte všechny předky. Možná zjistíte, že nebyli slavní, ale „člověk by se za ně i styděl“ , to se stane každému.

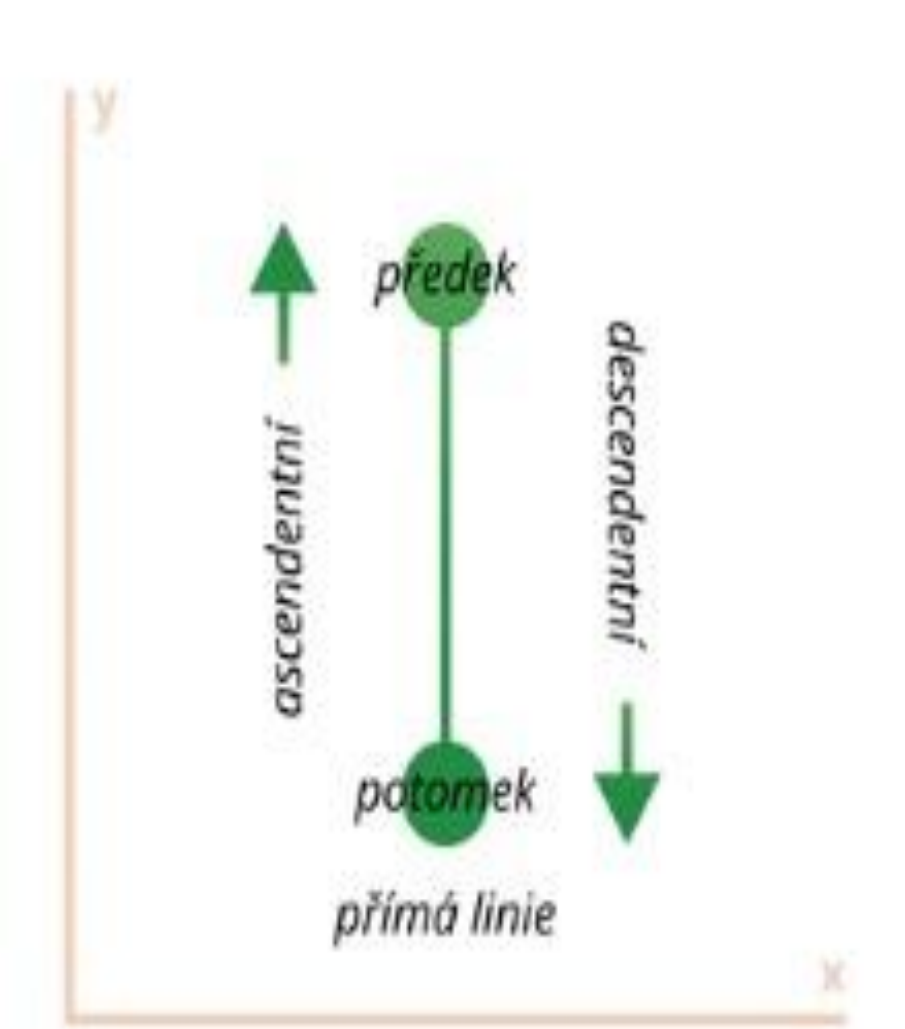
- Možná, že i ty slavné předky najdete, vždyť v minulosti každá vesnice měla svého zemana a není důvod, aby právě vy jej neměli, jen hledat.

- A možná taky zjistíte, že jste právě propadli nové vášni.

DOPORUČENÉ SYMBOLY V GENEALOGII

*	narozen	+	zemřel
(*)	narozen nemanželsky	(+)	sebevražda
* +	mrtvě narozen	♂	muž
∞	sezdán	♀	žena
(∞)	nemanželské spojení		
o|o	rozveden		

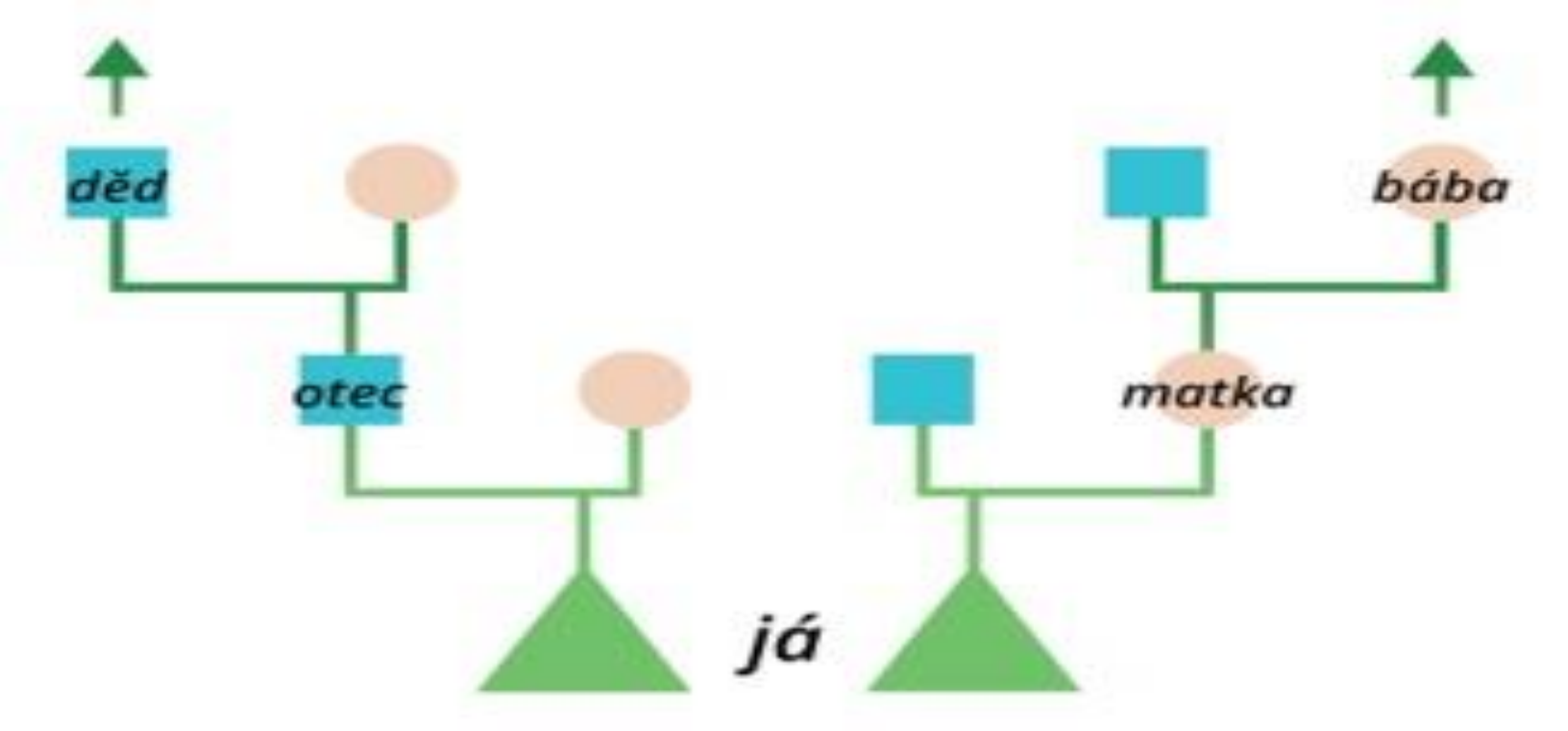
PŘÍMÁ LINIE

Přímá linie (linea recta) je příbuzenské spojení mezi přímými předky a potomky, tedy ve vztahu rodič – dítě.
Přímá linie nespojuje jen dva předky, táhne se jakoby donekonečna, jen s každým dalším předkem přidáme jedno „pra“.
Podle směru rozlišujeme, jestli je to vzestupná ascendentní linie (linea superior), nebo sestupná descendentní linie (linea inferior).

Ascendenti jsou předci, descendenti jsou potomci. Nic složitého to není. Podle nich sestavujeme rodokmeny buď do minulosti nebo do přítomnosti,

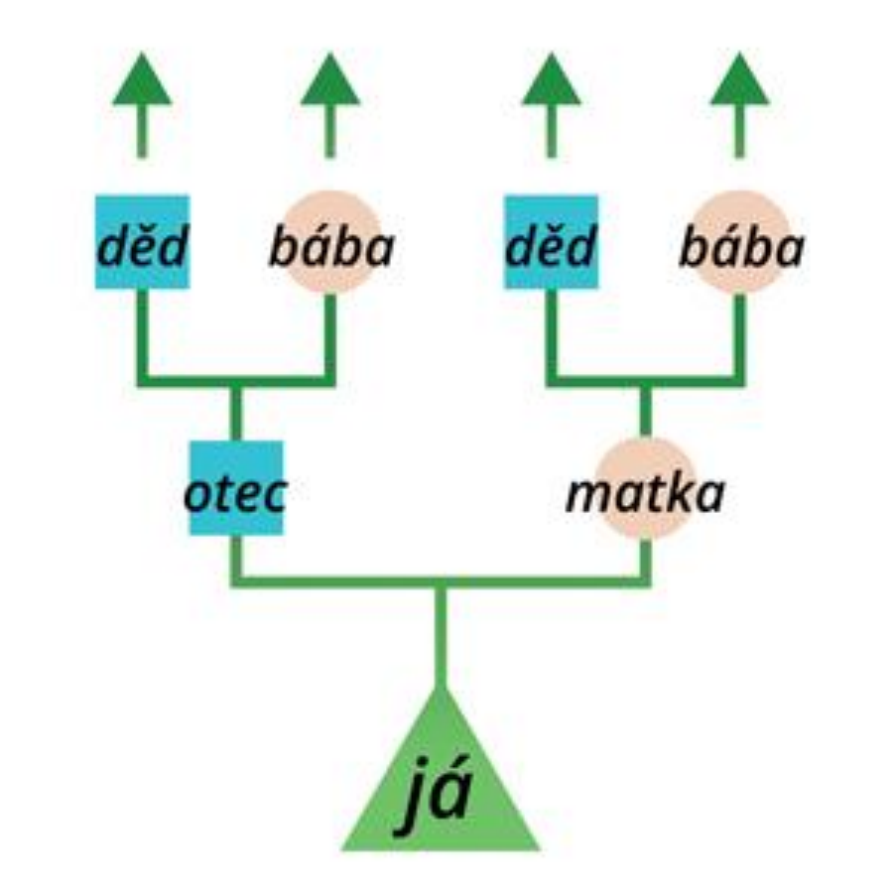
OTCOVSKÁ, NEBO MATEŘSKÁ LINIE?

Pod kmenem stojí střen (výchozí potomek), první rozvětvení rozděluje strom na mateřskou a otcovskou linii. Další vidlice větví vedou k dalším předkům – rodičům rodičů a jejich rodičům atd.

Z každého z nich je něco také ve Vás.

VÝVOD RODU

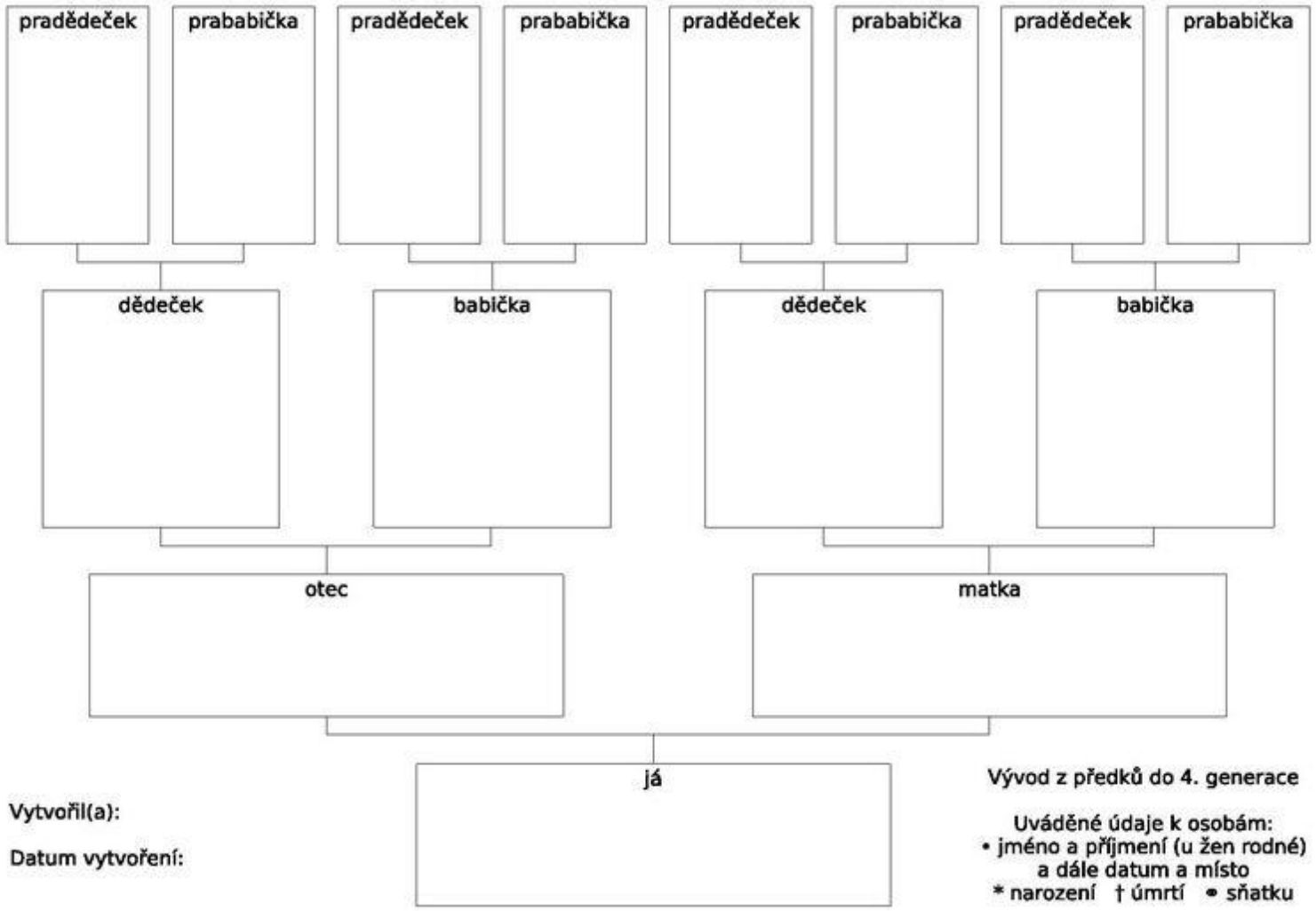
- Vývod je nejpoužívanější forma genealogické tabulky.

- Zahrnuje všechny předky výchozí osoby (střena), tj. její rodiče, prarodiče, rodiče prarodičů a tak dále.

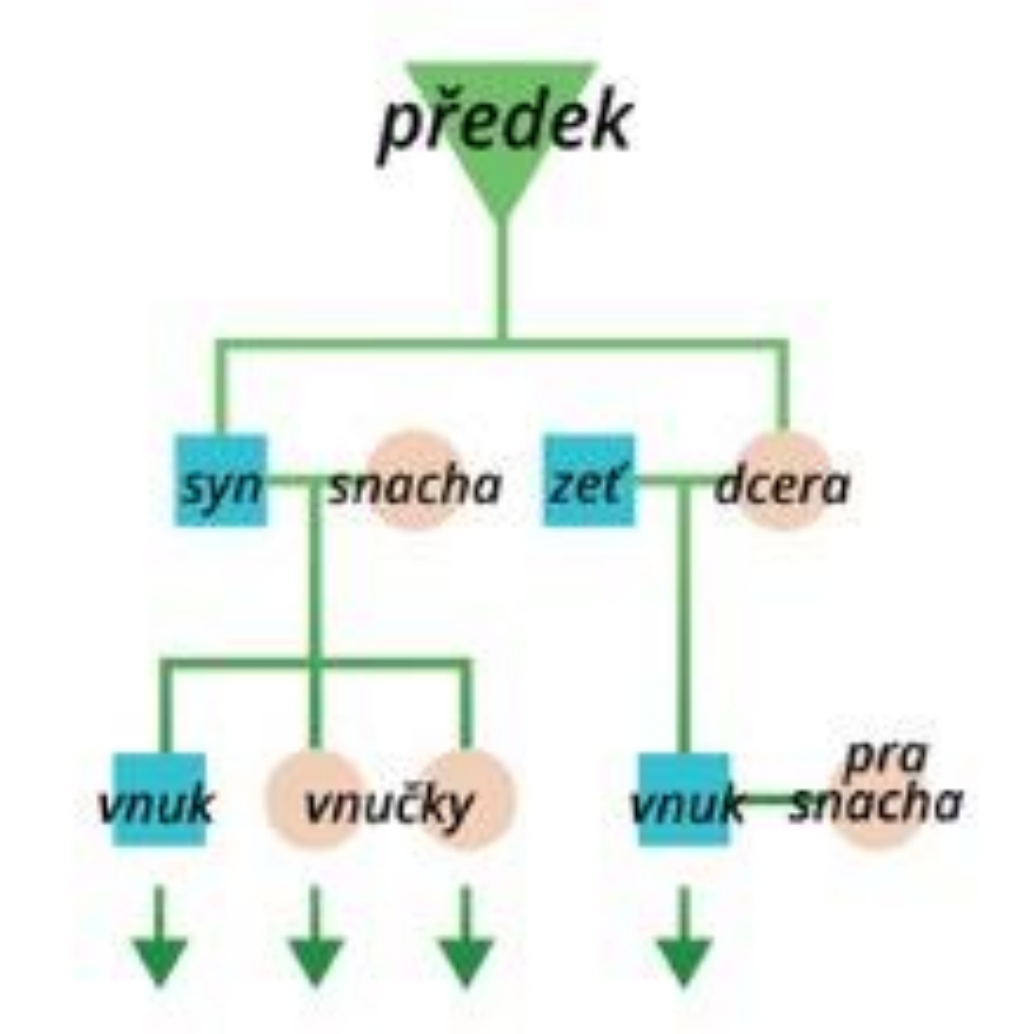
- Při vytváření vývodu se postupuje zpět do minulosti po všech jeho liniích, a to jak mužských, tak i ženských.

Vývod bývá v současnosti často zobrazován v podobě stromu, kdy je výchozí osoba umístěna v jeho kořenech a její předci se od ní rozvíjejí do koruny.

VÝVOD Z PŘEDKŮ

ROZROD PŘEDKŮ

Možná, že vás tato forma bude zpočátku zajímat nejvíce – svoje děti znáte, taktéž vnuky a i pravnuky. Rozrod obsahuje všechny potomky výchozího manželského páru, tedy ty osoby, které mají společného předka.

- Existují dva způsoby vytváření rozrodu. Prvním je sledování jednoho příjmení, strom v takovém případě zahrnuje pouze potomky synů nebo nemanželské potomky dcer.
- Druhou variantou je sledování potomků synů i dcer, bez ohledu na příjmení.

RODINNÝ STROM

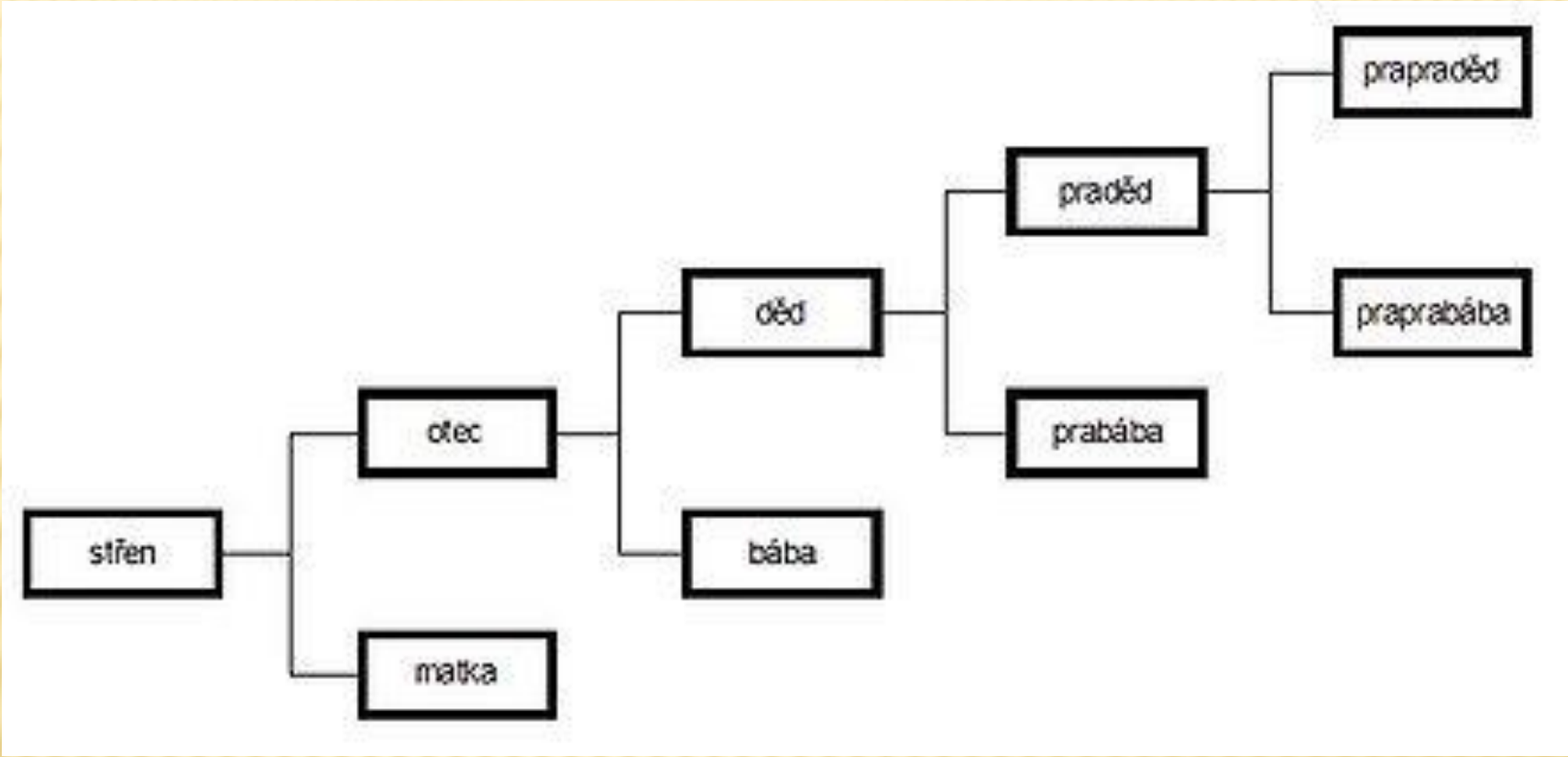
Rodinný strom je grafické zobrazení:

- rodokmenu
- vývodu
- rozrodu

V tištěné, malované nebo elektronické podobě.

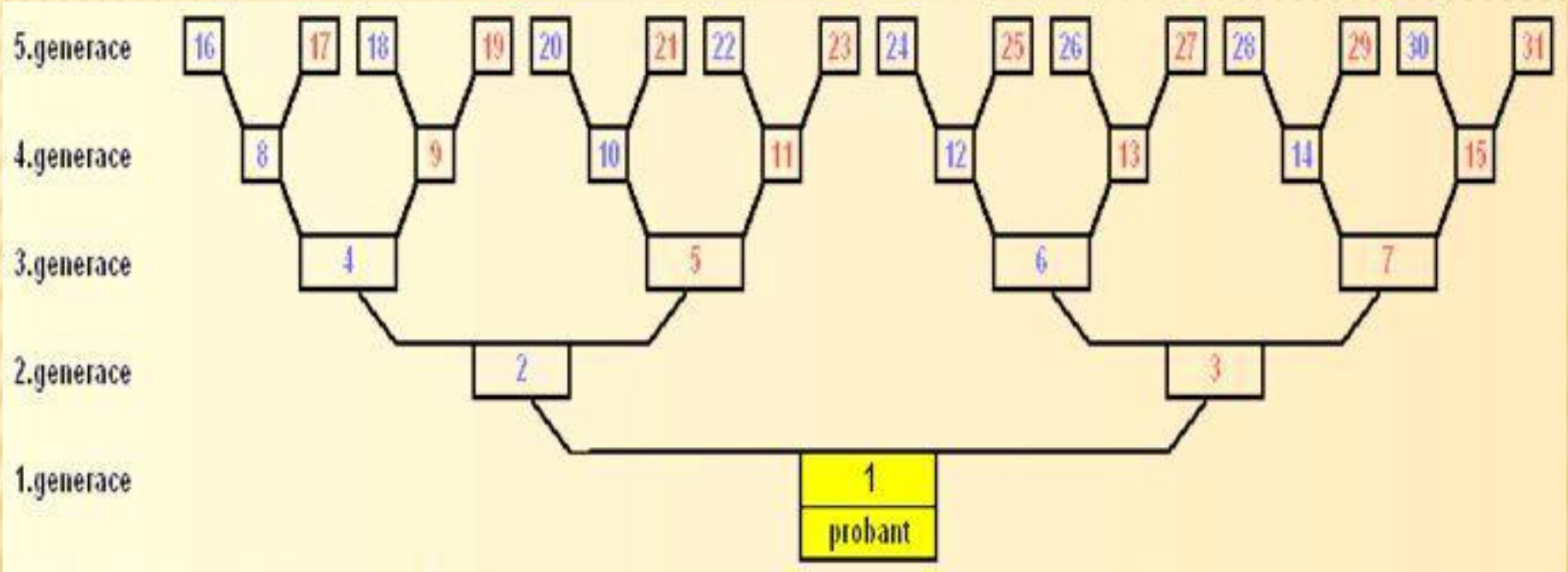
Nejčastěji je zobrazován vývod, který je z uvedených typů genealogických výstupů nejobvyklejší.

RODOKMEN

Rodokmen je nejjednodušší genealogická forma, zobrazující předky výchozí osoby (střena) pouze po otcovské linii.
Sleduje tedy pouze mužské předky – otce, děda, praděda atd., přičemž o manželkách jsou uvedeny pouze základní informace (jméno, životní data).

ČÍSLOVÁNÍ PŘEDKŮ VE VÝVODU

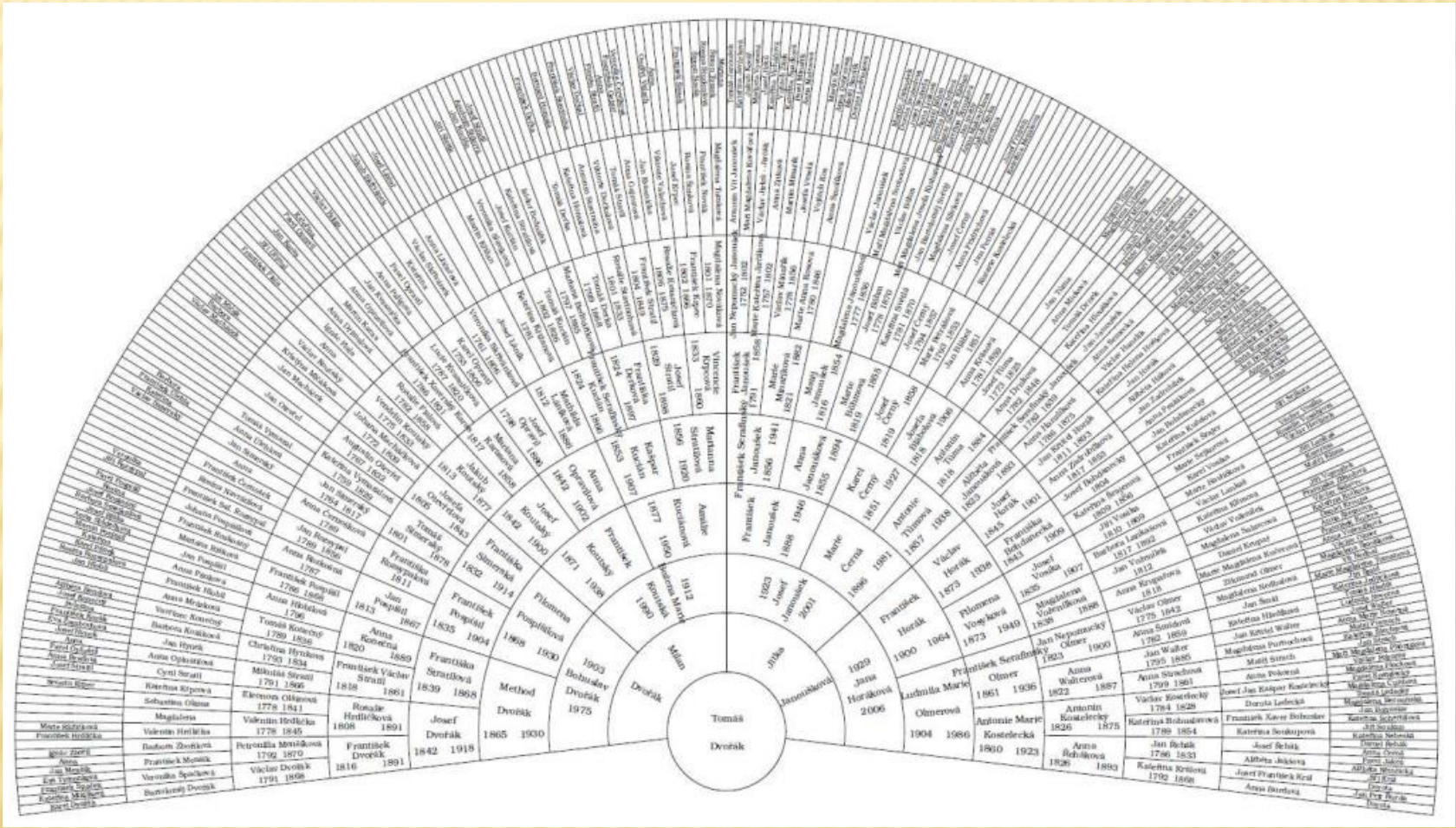

- S výjimkou střena (probanta) patří mužům vždy sudé číslo a ženám liché číslo

- Každá generace začíná střenovým přímým předkem v otcovské linii, toto číslo je vždy dvojnásobkem čísla předchozího

- Každá generace obsahuje teoreticky tolik předků, jak velké je číslo prvního předka v otcovské linii

KOLIK MÁME PŘEDKŮ?

Tomáš Dvořák
Milan Dvořák
Jitka Janoušková
Marie Černá 1886 1981
Karel Černý 1851 1927
Antonín Tůma 1867 1938
Václav Horák 1873 1938
Františka Horáková 1900 1964
Ludmila Marie Olmerová 1904 1986
Antonín Kostelecký 1826 1875
Anna Bělohlávková 1826 1893
Jan Walter 1795 1885
Anna Walterová 1822 1887
Václav Kostelecký 1784 1828
Kateřina Kostelecká 1789 1854
Jan Bělák 1786 1833
Kateřina Krčilová 1792 1868
Josef Jan Křtitel Kostelecký
Dorota Lešická
František Xaver Bohuslav
Kateřina Senkypová
Josef Bělák
Alžběta Jiráková
Josef František Král
Anna Bártlová
Jan Tůma
Anna Mašková
Daniel Hrubý
Kateřina Hrubá
Jan Jarmuzek
Kateřina Jarmuzková
Václav Hanuš
Kateřina Hanušová
Jan Zahrádka
Alžběta Hakenová
Jan Fraňkovic
Anna Fraňkovic
Jan Bohdanecký
Kateřina Kolárová
František Svatý
Marie Seligerová
Karel Vosika
Marie Horáková
Václav Lauhal
Kateřina Rösnerová
Václav Volkmíška
Magdalena Salmonová
Daniel Krupar
Marie Magdalena Kotrcová
Zikmund Olmer
Magdalena Nedbalová
Jan Šmíd
Kateřina Hlavíková
Jan Křtitel Walter
Magdalena Purtschová
Matěj Šimek
Anna Polcrová
Magdalena Čechová
Magdalena Lenková
Jan Kopecký
Kateřina Jedličková
Kateřina Nebeská
Daniel Bělák
Anna Orová
Pavel Jakeš
Alžběta Wrzalická
Jiří Krejz
Dorota
Jan Pra Horák
Hrnčíř
Jan Dvořák
Marie Magdalena Kopecká
Jan Kopecký
Anna Kopecká
Jan Kopecký
Anna Kopecká
Jan Kopecký
Anna

KOLIK PŘEDKŮ MŮŽEME TEORETICKY MÍT V DÁVNÉ MINULOSTI?

generace	rok	počet
1	2025	1
2	2000	2
3	1975	4
4	1950	8
5	1925	16
6	1900	32
7	1875	64
8	1850	128
9	1825	256
10	1800	512
11	1775	1 024
12	1750	2 048
13	1725	4 096
14	1700	8 192
15	1675	16 384
16	1650	32 768
17	1625	65 536
18	1600	131 072

Teoreticky se počet předků v každé následné generaci zdvojnásobuje, protože jsou zapotřebí vždy dva jedinci: Muž a žena

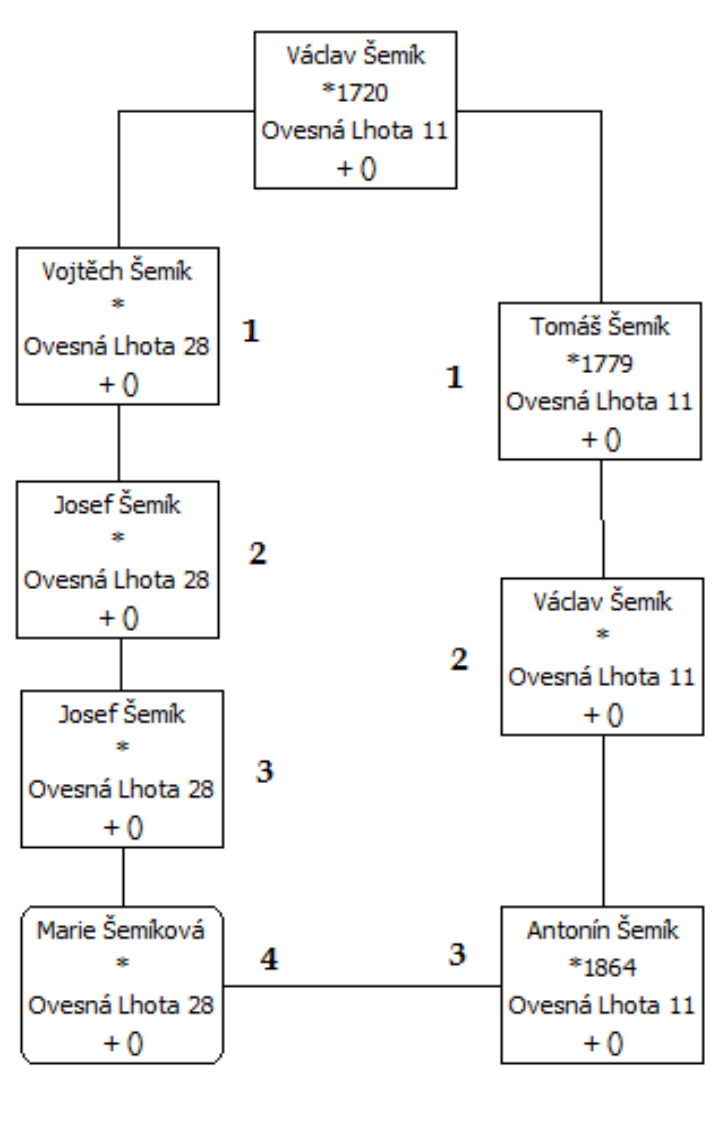
Do tohoto teoretického počtu nejsou ale započítaní ostatní synové dědů, pradědů, prapradědů atd., kteří jsou nositeli genů prapředka rodu.

Pochopitelně zde nejsou započítány vdané i nevdané dcery celého rodu – jde jen o otcovskou linii.

Takže teoreticky počet předků může být velký, ale nemusí, protože se do zapletl tzv.

IMPLEX, neboli ztráta předků

IMPLEX – ZTRÁTA PŘEDKŮ

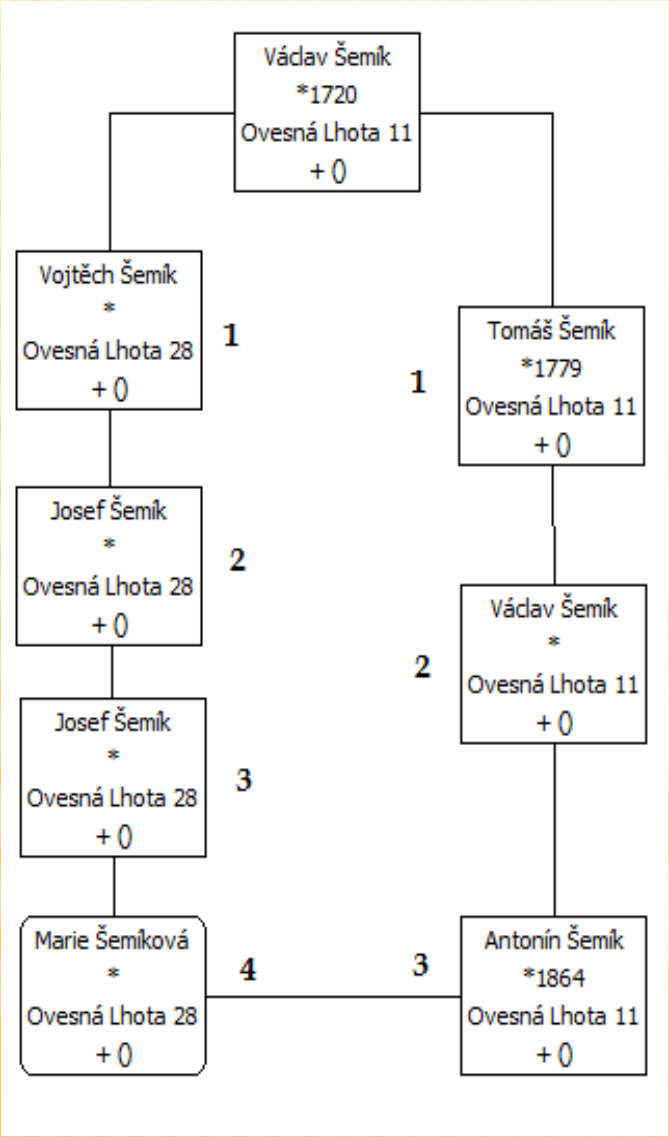
Vzhledem k malé mobilitě lidu docházelo v uzavřených lokalitách čas od času ke splynutí či ztrátě předků.

Rodiče, kteří mají společného potomka, mají také společného předka.

Výsledkem je, že na stejného předka narazíme ve více liniích.

To se týká genealogického vývodu, u rozrodu narazíme pro změnu na společného potomka.

IMPLEX – ZTRÁTA PŘEDKŮ

- Marie Šemková se zasnoubila s Antonínem, jehož praděd byl současně prapradědem nevěsty.

- To bylo ovšem tehdy překážkou uzavření manželství. Jednalo se totiž o příbuzenství ve 3. a 4. stupni.

- V případě takové příbuznosti bylo ovšem možno získat výjimku, tzv. dispens. V každém případě příslušný farář sepisoval se snoubenci zápis, kde se na otázky příbuzenství ptal.

JAKOU MÁME NADĚJI NAJÍT PŘEDKA V MINULOSTI?

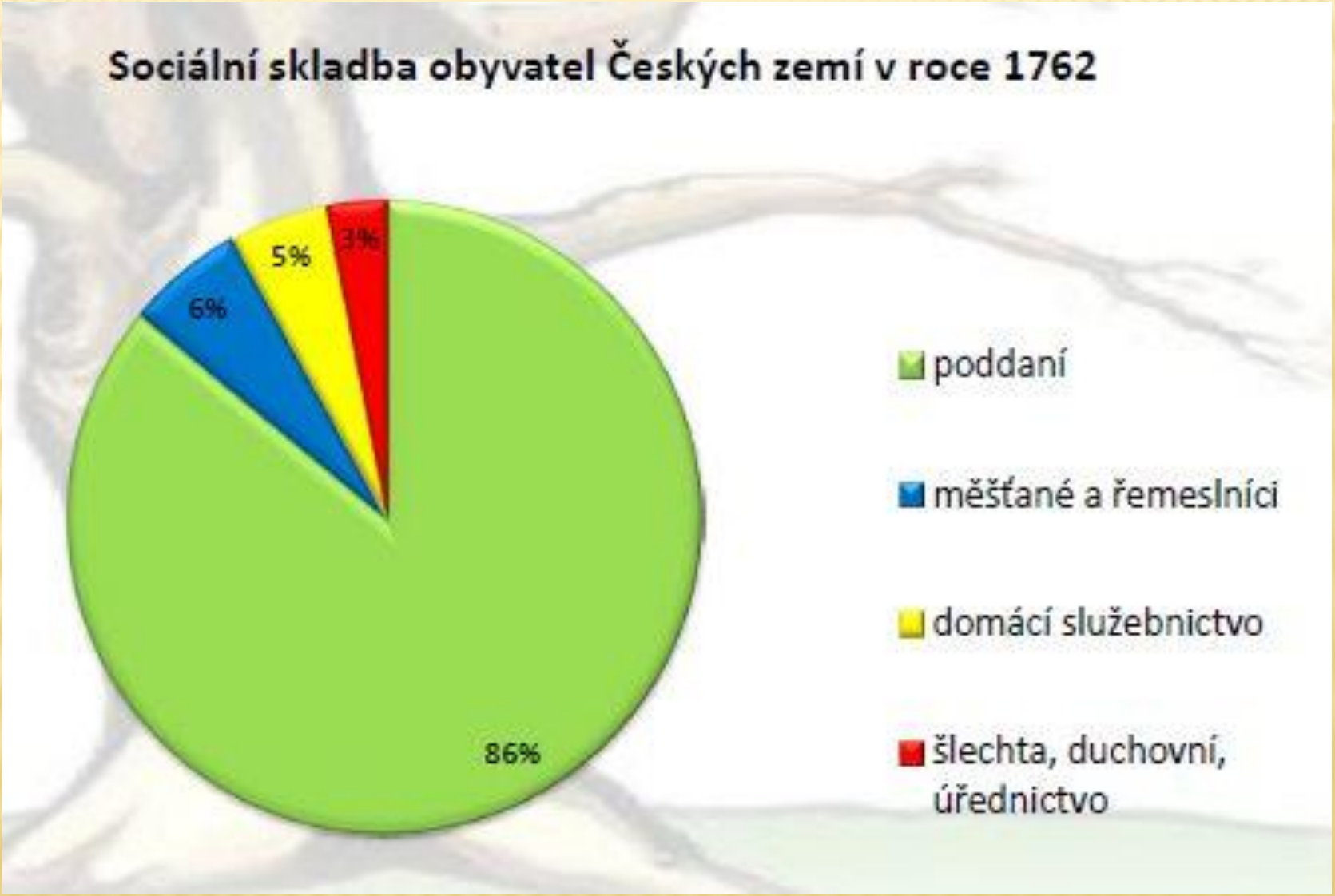

Za nejstarší matriku u nás je matrika N města Jáchymova z roku 1531.

KAM A JAK SE DO MINULOSTI DOSTANEME?

<table>
<tr><td>2000</td><td>1900</td><td>1800</td><td>1700</td><td>cca 1650</td><td>před r. 1650</td></tr>
<tr><td>„živé“ matriky na OÚ</td><td colspan="4">„mrtvé“ matriky ve státních oblastních archivech</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="6">mimomatriční prameny a zdroje</td></tr>
<tr><td>rodinný archiv
obecní a školní kroniky
vzpomínky pamětníků
epigrafické texty
pomníků
obecní kronikáři</td><td colspan="4">gruntovní knihy, katastry, berní rula, soupis poddaných podle víry 1651, cechovní registra, knihy svatebních smluv, knihy dědických rozdílů a pořádností, knihy obligací, knihy kvitancí, knihy listin, snubní protokoly, soupisy obyvatel, městské knihy atd.</td><td>urbáře
gruntovní knihy
zachovací listy
zhostní listy</td></tr>
<tr><td colspan="2">dokumenty obcí v okresních archivech</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">kartografický materiál</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="6">odborná literatura zaměřená na regionální historii, pověsti</td></tr>
</table>

JAKÉ BYLO SOCIÁLNÍ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA?

JAK JE TO S NEMANŽELSKÝMI DĚTMI SYNŮ A DCER?

- Zatímco u mužů rozhoduje ***agnátní*** příbuzenství (právní vztah) u matek naopak ***kognátní*** příbuzenství (pokrevní vztah).

- Mužům se levobočci nepočítají, zatímco nemanželské děti žen se počítají (ovšem pouze v případě, že se žena nevdá, jinak by se to dříve ani moc nepoznalo, takže nemanželské dítě v manželství se bere jako manželské).

- To vychází z tradičního patriarchálního modelu rodiny, který je doplněn o institut manželství.

- Muž zakládá novou rodinu.

- Pokud se dcera provdá, začlení se do rodiny svého muže (a její synové by byli zakresleni do rozrodu např. otce jejího manžela).

- Pokud se nevdá, patří nadále její synové ke svému dědovi a jejich děti budou dál rozšiřovat původní rod.

CO DO RODOKMENU PATŘÍ?

- potomci neprovdaných dcer

- potomci mužů kterým byla povolena změna příjmení

- potomci mužů, kteří přijali sňatkem příjmení nevěsty

CO DO RODOKMENU NEPATŘÍ?

- nemanželské děti synů

- děti vdaných dcer - ani když rodina sňatkem rodičů přijala příjmení nevěstino

- adoptivní děti

- nemanželské děti do rodu vdaných žen

DĚKUJI ZA POZORNOST